

Downloaded via the EU tax law app / web

Apvienotās lietas C-544/03 un C-545/03

Mobistar SA

pret

Commune de Fléron

un

Belgacom Mobile SA

pret

Commune de Schaerbeek

(Conseil d'État (Beļģija) līgums sniegt prejudiciālu nolikumu)

EK līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants) – Telekomunikāciju pakalpojumi – Direktīva 90/388/EEK – 3.c pants – Visu ierobežojumu atcelšana – Pašvaldību nodevas par GSM izplatīšanas toršiem, mastiem un antenām

enerģētadvokāta Filipa Ležā [Philippe Léger] secinājumi, sniegti 2005. gada 7. aprīlī

Tiesas spriedums (pirmā palāta) 2005. gada 8. septembrī

Sprieduma kopsavilkums

1. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Līguma noteikumi — Piemērošanas joma — Fiskālā rakstura pasākumi — Ietveršana — Robežas*

(EK līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants))

2. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Ierobežojumi — Telekomunikāciju nozare — Nodeva par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru — Pieaujamība — Nosacījumi*

(EK līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants))

3. *Konkurence — Publiski uzņēmumi un uzņēmumi, kam dalībvalstis piešķir šādas pašas vai ekskluzīvas tiesības — Telekomunikāciju nozare — Direktīva 90/388 — Ar infrastruktūru saistītu ierobežojumu aizliegums — Ierobežojuma jēdziens — Nodeva par mobilo sakaru infrastruktūru — Izslēgšana — Nosacījumi*

(Komisijas direktīvas 90/388 3.c pants)

1. Līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants) prasa ne tikai izbeigt jebkāda veida diskrimināciju pret citas dalībvalsts pakalpojumu sniedzēju tās pilsonības dēļ, bet arī atcelt jebkāda veida ierobežojumus, pat tad, ja tie ir vienādi piemērojami gan attiecīgās valsts, gan citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem, bet pēc būtības var aizliegt vai vairāk traucēt darbības, ko veic citas dalībvalsts pakalpojumu sniedzējs, kurš savā valstī sniedz līgumgus pakalpojumus. Turklāt minētais 59. pants nepieļauj jebkāda veida valsts tiesību aktu piemērošanu, kas padara pakalpojumu sniegšanu starp dalībvalstīm grūtāku nekā pakalpojumu

sniegšanu vienas dalībvalsts iekšien?

Šaj sakarā fiskālās valsts pasākums, kas traucē izmantot pakalpojumu sniegšanas brīvību, var tikt uzskatīts par aizliegtu pasākumu, ja to ir pieņēmusi valsts vai pašvaldība. Turpretī Līguma 59. pants neattiecas uz pasākumiem, kas tikai rada papildu izdevumus attiecīgā pakalpojuma sniegšanai.

(sal. ar 28.–31. punktu)

2. Līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants) ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz tūdu nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, kuru izmanto, veicot operatoriem piešķirtajās licencēs vai atļaujās paredzētās darbības, ko vienādi piemēro valsts un citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem un kas vienādi ietekmē iekšzemes pakalpojumu sniegšanu vienā dalībvalstī un pakalpojumu sniegšanu starp dalībvalstīm, tiktāl, ciktāl nav pierādīts, ka vietējo nodevu rezultātā tikt apdraudēta mobilo telefonu sakaru pakalpojumu sniegšanas brīvība.

(sal. ar 34. un 35. punktu un rezolūcijas daļas 1) punktu)

3. 3.c pants Direktīvā 90/388/EEK par konkurenci telekomunikāciju pakalpojumu tirgū, kuru attiecībā uz neierobežotas konkurences ieviešanu telekomunikāciju tirgū grozījusi Direktīva 96/19/EK, paredz atcelt visus ar infrastruktūru saistītos ierobežojumus mobilo un personisko sakaru sistēmu operatoriem.

Šā norma neattiecas uz fiskāliem pasākumiem, kas tiek piemēroti mobilo sakaru infrastruktūrai, izņemot gadījumus, kad tie tieši vai netieši uzlabo to operatoru stāvokli, kuriem ir vai ir bijušas pašas vai izņēmuma tiesības, un tādējādi, kaitējot jaunajiem operatoriem, būtiski ietekmē konkurenci.

(sal. ar 38. un 50. punktu un rezolūcijas daļas 2) punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2005. gada 8. septembrī (*)

EK Līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants) – Telekomunikāciju pakalpojumi – Direktīva 90/388/EEK – 3.c pants – Visu ierobežojumu atcelšana – Pašvaldību nodevas par GSM izplatīšanas toriem, mastiem un antenām

Apvienotās lietas C-544/03 un C-545/03

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Conseil d'État* (Beļģija) iesniedza ar lūgumiem, kas pieņemti 2003. gada 8. decembrī un kas Tiesā reģistrēti 2003. gada 23. decembrī, tiesvedībā

Mobistar SA (C-544/03)

pret

Commune de Fléron

un

Belgacom Mobile SA (C?545/03)

pret

Commune de Schaerbeek.

TIESA (pirm? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. L?nartss [*K. Lenaerts*], N. Kolnerika [*N. Colneric*] (referente), E. Juh?ss [*E. Juhász*] un M. Ileši?s [*M. Ileši?*],

?ener?ladvok?ts F. Lež? [*P. Léger*],

sekret?re M. F. Kont? [*M. F. Contet*], galven? administratore,

?emot v?r? rakstveida procesu un tiesas s?di 2005. gada 20. janv?r?,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

- *Mobistar SA* v?rd? – ?. van Gervens [*Y. van Gerven*], A. Valer? [*A. Vallery*] un A. Desmeds [*A. Desmedt*], *avocats*,
- *Belgacom Mobile SA* v?rd? – H. de Bauvs [*H. De Bauw*], *advocaat*, un F. Karo [*P. Carreau*], *avocat*,
- *commune de Fléron* v?rd? – M. Vankans [*M. Vankan*], *avocat*,
- *commune de Schaerbeek* v?rd? – Ž. Burtemburgs [*J. Bourtembourg*], *avocat*,
- Be??ijas vald?bas v?rd? – A. Goldmans [*A. Goldman*] un E. Dominkovica [*E. Dominkovits*], p?rst?vji,
- N?derlandes vald?bas v?rd? – H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*], p?rst?ve,
- Eiropas Kopienu Komisijas v?rd? – Ž. P. Kepenne [*J. P. Keppenne*], M. Šoters [*M. Shotter*] un L. Str?ma van L?ra [*L. Ström van Lier*], p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?ta secin?jumus tiesas s?d? 2005. gada 7. apr?l?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gumi sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? interpret?t EK l?guma 59. pantu (jaunaj? redakcij? p?c groz?jumiem – EKL 49. pants) un 3.c pantu Komisijas 1990. gada 28. j?nija direkt?v? 90/388/EEK par konkurenci telekomunik?ciju pakalpojumu tirg? (OV L 192, 10. lpp.), kuru attiec?b? uz neierobežotas konkurences ieviešanu telekomunik?ciju tirg? groz?jusi Komisijas 1996. gada 13. marta direkt?va 96/19/EK (OV L 74, 13. lpp.; turpm?k tekst? – “Direkt?va 90/388”).

2 Šie līgumi tika iesniegti tiesvedībā, kas uzsākta pēc Beļģijas mobilo telefonu pakalpojumu sniedzēju: sabiedrības *Mobistar SA* (turpmāk tekstā – “*Mobistar*”) un sabiedrības *Belgacom Mobile SA* (turpmāk tekstā – “*Belgacom Mobile*”) pieteikuma. Abi pakalpojumu sniedzēji pieprasa atcelt nodevas, ko *commune de Fléron* (Fleronas pašvaldība, Beļģija) un *commune de Schaerbeek* (Šārbekas pašvaldība, Beļģija) uzlikusi par GSM izplatīšanas antenām, mastiem un torņiem, kā arī rādītāju antenām.

3 Ar Tiesas priekšdēļa 2004. gada 4. marta rīkojumu lietas tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesā un sprieduma taisīšanai.

Atbilstošs tiesību normas

4 EK līguma 59. panta pirmā daļa nosaka:

“Kā paredz šie turpmāk izklāstītie noteikumi, Kopienā pārejas laikā pakāpeniski atceļ pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus [tiem] dalībvalstu pilsoņiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā Kopienas valstī, bet sniedz pakalpojumus citās dalībvalstīs personai.”

5 EK līguma 86. panta pirmā daļa (jaunajā redakcijā – EKL 82. panta pirmā daļa) paredz:

“Vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kam ir dominājošs stāvoklis kopējā tirgū vai būtiskā tādā, šāda stāvokļa āunprātīga izmantošana ir aizliegta kā nesaderīga ar kopējo tirgu un tiktāl, cik tālā var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm.”

6 EK līguma 90. panta (jaunajā redakcijā – EKL 86. pants) redakcija ir šāda:

“1. Attiecībā uz publiskiem uzņēmumiem un uzņēmumiem, kam dalībvalstīs piešķirušas īpašas vai ekskluzīvas tiesības, dalībvalstīs nedz ievieš, nedz uztur spēkā tādus pasākumus, kas ir pretrunā šim Līgumam, jo īpaši noteikumiem, kas ietverti 12. pantā un 81. līdz 89. pantā.

2. Uz uzņēmumiem, kam uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi vai kas darbojas kā dalībvalstu fiskāli monopoli, attiecas šāji Līguma ietvertie noteikumi un jo īpaši noteikumi par konkurenci, ja šo noteikumu piemērojums *de iure* vai *de facto* netraucē veikt tiem uzticētos konkrētos uzdevumus. Tie nedrīkst ietekmēt tirdzniecības attēstību tiktāl, lai kaitētu Kopienas interesēm.

3. Komisija nodrošina šo panta piemērošanu un vajadzības gadījumā adresē dalībvalstīm attiecīgas direktīvas vai lēmumus.”

7 Saskaņā ar Direktīvas 90/388 3.a pantu:

“Papildus prasībām, kas izklāstītas 2. panta otrajā daļā, dalībvalstīs, izvirzot nosacījumu saistībā ar licencēm vai vispārīgām atļaujām mobilo vai personisko sakaru sistēmām, nodrošina turpmāk norādīto:

i) licencēšanas nosacījumu nedrīkst būt nosacījumu, kas nav pamatoti ar pamatprasībām un – gadījumā, ja šīs sistēmas izmanto sabiedrība kopumā – ar prasībām pret publiskajiem pakalpojumiem nozares noteikumu veidā 3. panta nozīmē;

ii) mobilā tīkla operatoru licencēšanas noteikumiem jānodrošina caurskatāmās attiecības bez diskriminācijas starp fiksētā un mobilā tīkla operatoriem, kam ir kopīgas pašumtiesības;

iii) licencēšanas noteikumos nevajadzētu iekļaut nepamatotus tehniskus ierobežojumus. Jo

paši dalībvalstīs nedrīkst aizliegt saņemto vairākas licences vai piedāvāt dažādas tehnoloģijas, izmantojot atsevišķas frekvences, ja ir pieejams daudzstandartu aprīkojums.

[..]” [Neoficiāls tulkojums]

8 Direktīvas 90/388 3.c pants paredz:

“Dalībvalstīs apņemas atcelt visus ierobežojumus mobilo un personisko sakaru sistēmu operatoriem attiecībā uz pašu infrastruktūras izveidi, trešo personu piedāvātās infrastruktūras izmantošanu, kā arī infrastruktūras, citu iekārtu un abonentpunktu kopīgu lietošanu, ja tie kavē šādas infrastruktūras izmantošanu, veicot licencē vai atļaujā paredzēto darbību.” [Neoficiāls tulkojums]

9 Komisijas 1996. gada 16. janvāra direktīva 96/2/EK, ar ko groza Direktīvu 90/388 attiecībā uz mobilajiem un personiskajiem sakariem (OV L 20, 59. lpp.), papildināja Direktīvu 90/388 ar 3.a un 3.c pantu. Direktīvas 96/2 pirmais apsvērumš ir šāds:

“1994. gada 23. novembra paziņojumā, kas skar apspriedes sakarā ar Zaļo grāmatu par mobilajiem un personiskajiem sakariem, Komisija izklāstījusi svarīgākos veicamos pasākumus, radot turpmāko normatīvo vidi, kura ir vajadzīga, lai izmantotu šo sakaru līdzekļu iespējas. Tajā uzsvērts, ka pēc iespējas ātrāk jāatceļ visas atlikušās izņēmuma tiesības un pašas tiesības šajā nozarē, pilnībā piemērojot Kopienas konkurences noteikumus un vajadzības gadījumā grozot [..] Direktīvu 90/388 [..], kurā jaunākie grozījumi ir izdarīti ar Direktīvu 95/51/EK [..]. Turklāt paziņojumā apsvērtā iespēja atcelt ierobežojumus mobilo tīklu operatoriem brīvi izvēlēties izmantojamās iekārtas, lai apkalpotu un attīstītu tīklus licencē vai atļaujā paredzēto darbību veikšanai. Šī rīcība ir uzskatāma par būtisku, novēršot pašreizējās godīgās konkurences izkropojumus un jo īpaši ļaujot šiem operatoriem kontrolēt savas pamatizmaksas.” [Neoficiāls tulkojums]

10 Atbilstoši šīs direktīvas ceturtajam apsvērumam:

“Vairākas dalībvalstīs jau ir radījušas konkurences apstākļus dažiem mobilo sakaru pakalpojumiem un ieviesušas licencēšanas kārtību šiem pakalpojumiem. Izsniegto licenču skaits daudzās dalībvalstīs tomēr ir joprojām ierobežots, balstoties uz izvēles tiesībām vai, ja operatori konkurē ar telekomunikāciju organizācijām, atkarībā no tehniskiem ierobežojumiem, piemēram, aizlieguma izmantot citu infrastruktūru, nevis to, ko piedāvā telekomunikāciju organizācija. [..]” [Neoficiāls tulkojums]

11 Minētās direktīvas sešpadsmitais apsvērumš precīzi:

“[..] Turklāt ierobežojumi iegādāties savu infrastruktūru un izmantot trešās personas infrastruktūru aizkavē mobilo pakalpojumu attīstību, jo īpaši tāpēc, ka efektīva GSM viesabonēšana visā Eiropā ir atkarīga no adresējamo signalizācijas sistēmu plašas pieejamības, bet šo tehnoloģiju telekomunikāciju organizācijas vēl nepiedāvā visā Kopienā.

Šie ierobežojumi infrastruktūras nodrošināšanai un izmantošanai traucē operatorus no citām dalībvalstīm sniegt mobilo un personisko sakaru pakalpojumus un tād ir nesaderīgi ar 90. pantu, ņemot vērā Līguma 59. pantu. Tiktāl, cik tas kavē mobilo balss pakalpojumu sniegšanu konkurences apstākļos, tāpēc ka telekomunikāciju organizācija nespēj apmierināt mobilā operatora pieprasījumu pēc infrastruktūras vai ir gatava to darīt, tikai balstoties uz tarifiem, kas nav noteikti, pamatojoties uz nomēto līgumu raidietilpības izmaksām, šie ierobežojumi nenovēršami mudina telekomunikāciju organizāciju piedāvāt fiksētās telefonijas pakalpojumus, attiecībā uz kuriem lielākajā daļā dalībvalstīs vēl saglabājas izņēmuma tiesības. Tādējādi ierobežojumi

nodrošināt un izmantot infrastruktūru pār 90. pantu, ņemot vērā Līguma 86. pantu. Tālab dalībvalstīm jāatceļ šie ierobežojumi un, ja to pieprasa, jānodrošina attiecīgajiem mobilo sakaru operatoriem bez jebkādas diskriminācijas piekļuve vajadzīgajiem ierobežotajiem resursiem, ieskaitot radiofrekvences, lai izveidotu savu infrastruktūru.” [Neoficiāls tulkojums]

12 Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. aprīļa direktīvas 97/13/EK par vispārīgo atļauju un individuālo licenču kopīgu sistēmu sakaru pakalpojumu jomā (OV L 117, 15. lpp.) 11. panta – “Maksa un atlīdzība, ko piemēro individuālajām licencēm” – 1. punkta redakcija ir šāda:

“Dalībvalstīs nodrošina, ka visas maksas, ko iekasē no uzņēmumiem sakarā ar atļaujas procedūru, sedz vienīgi administratīvās izmaksas, kas saistās ar piemērojamo licenču izdošanu, vadību, kontroli un īstenošanu. Maksas, ko piemēro kādai individuālai licencei, apmēra ziņā ir samērīgas ar ieguldīto darbu, un tās publicē atbilstīgi un pietiekami izvērsti tāt, lai šā informācija būtu rīti pieejama.” [Neoficiāls tulkojums]

13 Komisijas 2002. gada 16. septembra direktīva 2002/77/EK par konkurenci elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu tirgū (OV L 249, 21. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta direktīva 2002/21/EK par kopīgiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (“ietvardirektīva”, OV L 108, 33. lpp.), kas tika pieņemtas pēc pamata prasības noteikumiem, 2003. gada 25. jūlijā atcēla attiecīgi Direktīvu 90/388 un Direktīvu 97/13.

Pamata prasības un prejudiciālie jautājumi

Lieta C-544/03

14 *Conseil communal de Fléron* (Fleronas pašvaldības padome) 1998. gada 27. janvārī sūtīja pieprasītu noteikumu par nodevām GSM izplatīšanas torņiem, mastiem un antenām. Nodeva tika uzlikta no 1998. gada 1. janvārī uz trīs gadiem un beidzās 2000. gada 31. decembrī. Nodevas apmērs bija BEF 100 000 par katru torni, mastu vai antenu, un tās bija jāmaksā šo objektu īpašniekiem.

15 1999. gada 12. aprīlī *Mobistar* pieprasīja *Conseil d'État* (Valsts Padomei) atcelt šos noteikumus par nodevām.

16 Vienā no atcelšanas pamatiem, kas bija minēti prasībā, *Mobistar* norādīja, ka apstrīdētie noteikumi par nodevām ir ierobežojums sava mobilo sakaru tīkla veidošanai, ko aizliedz Direktīvas 90/388 3.c pants.

17 *Conseil d'État*, uzskatot, pirmkārt, ka nav iespējams spriest par šā pamata pamatotību, nepiemērojot Kopienas tiesību normu, kura ir jāinterpretē, un, otrkārt, ka arī apstrīdētās nodevas atbilst EKL 49. pantam ir problemātiska, nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādus jautājumus:

“1) Vai [EKL] 49. pants ir interpretējams tādējādi, ka tas nepieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licenču vai atļauju pārdzīves darbības?

2) Vai Direktīvas 90/388 [...] 3.c pants, prasot “atcelt visus ierobežojumus”, pieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licenču vai atļauju pārdzīves darbības?”

Lieta C-545/03

18 *Conseil communal de Schaerbeek* (Šh?rbekas pašvald?bas padome) 1997. gada 8. oktobra s?d? pie??ma noteikumus par nodev?m ?r?j?m anten?m, grozot š?s pašvald?bas padomes pie?emtos noteikumus par nodev?m paraboliskaj?m anten?m. T?d?j?di tika paredz?ta ikgad?ja nodeva par ?r?j?m anten?m no 1997. l?dz 1999. taks?cijas gadam. Par ?r?jo antenu bija uzskat?mas ne tikai parabolisk?s antenas, bet ar? GSM relejstacijas un cita veida antenas. Nodevas apm?rs bija BEF 100 000 par katru GSM relejstacijas antenu un BEF 5000 par katru parabolisko vai cita veida antenu.

19 1997. gada 19. decembr? *Belgacom Mobile* piepras?ja *Conseil d'État* atcelt šos noteikumus par nodev?m.

20 Viens no pamatiem, kas bija min?ti pras?bas pieteikum?, izriet no Kopienu ties?bu normu par kvalitatu un neierobežotu mobilo sakaru izveidošanu, tostarp no Direkt?vas 90/388 3.c panta p?rk?puma.

21 *Conseil d'État*, ar? šoreiz uzskatot, ka nav iesp?jams spriest par š? pamata pamatot?bu, nepiem?rojot Kopienu ties?bu normu, kura ir j?interpret?, nosprieda, ka, piem?rojot EKL 234. pantu, ir uzdodami divi prejudici?lie jaut?jumi, kas ir identiski liet? C?544/03 uzdotajiem jaut?jumiem.

Par l?gumu atk?rtoti s?kt mutv?rdu procesu

22 N?derlandes vald?ba dokument?, kas Tiesas Kancelej? iesniegts 2005. gada 2. maij?, l?dza Tiesai atk?rtoti s?kt mutv?rdu procesu, piem?rojot Reglamenta 61. pantu.

23 Pamatojot savu l?gumu, N?derlandes vald?ba galvenok?rt nor?d?ja, ka ?ener?ladvok?ts savos secin?jumos ir pied?v?jis balst?t atbildi nevis uz iesniedz?jtiesas nor?d?to ties?bu aktu, bet gan uz cita pamata, proti – Direkt?vu 97/13, kas nav padzi?in?ti apspriesta starp pus?m ne rakstveida, ne ar? tiesas s?d? min?tajos apsv?rumos. Min?t? vald?ba v?l?j?s sagatavot apsv?rumus šaj? jaut?jum?.

24 Šaj? sakar? ir j?atg?dina, ka Tiesa p?c savas ierosmes vai p?c ?ener?ladvok?ta pieteikuma, vai ar? p?c lietas dal?bnieku pieteikuma var izdot r?kojumu par mutv?rdu procesa atk?rtotu s?kšanu atbilstoši Reglamenta 61. pantam, ja t? uzskata, ka tai nav pietiekamas inform?cijas vai ka lieta ir izties?jama, pamatojoties uz argumentu, kuru lietas dal?bnieki nav apsprieduši (skat. 2000. gada 4. febru?ra r?kojumu liet? C?17/98 *Emesa Sugar, Recueil*, l?665. lpp., 18. punkts; 2002. gada 19. febru?ra spriedumu liet? C?309/99 *Wouters u.c., Recueil*, l?1577. lpp., 42. punkts, un 2004. gada 30. marta spriedumu liet? C?147/02 *Alabaster, Recueil*, l?3101. lpp., 35. punkts).

25 Tom?r šaj? liet? Tiesa, uzklaujusi ?ener?ladvok?tu, uzskata, ka t?s r?c?b? ir visa vajadz?g? inform?cija, lai atbild?tu uz uzdotajiem jaut?jumiem, un ka visi apst?k?i ir apspriesti Tiesas debat?s. T?p?c pieteikums par mutv?rdu procesa atk?rtotu s?kšanu ir noraid?ms.

Par pirmo jaut?jumu

26 Pirmaj? jaut?jum? iesniedz?jtiesa v?las noskaidrot, vai EK l?guma 59. pants (jaunaj? redakcij? p?c groz?jumiem – EKL 49. pants) ir j?interpret? t?d?j?di, ka tas nepie?auj valsts iest?des vai pašvald?bas tiesisko regul?jumu, kas paredz nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastrukt?ru, ko izmanto, veicot licenc? vai at?auj? paredz?t?s darb?bas.

27 Kaut ar? pašlaik sp?k? esošaj?s Kopienu ties?b?s tiešie nodok?i neietilpst Kopienu kompetenc?, tom?r dal?bvalst?m ir j??steno sava kompetence, iev?rojot Kopienu ties?bas (skat. 1995. gada 14. febru?ra spriedumu liet? C?279/93 *Schumacker, Recueil*, l?225. lpp., 21. punkts;

2002. gada 21. novembra spriedumu liet? C?436/00 X un Y, *Recueil*, I?10829. lpp., 32. punkts, un 2004. gada 11. marta spriedumu liet? C?9/02 *De Lasteyrie du Saillant*, *Recueil*, I?2409. lpp., 44. punkts).

28 Pakalpojumu sniegšanas br?v?bas jom? Tiesa jau pie??va, ka fisk?ls valsts pas?kums, kas trauc? izmantot šo br?v?bu, var tikt uzskat?ts par aizliegtu pas?kumu, ja to pie??musi valsts vai pašvald?ba (šaj? sakar? skat. 2001. gada 29. novembra spriedumu liet? C?17/00 *De Coster*, *Recueil*, I?9445. lpp., 26. un 27. punkts).

29 Saska?? ar Tiesas judikat?ru L?guma 59. pants prasa ne tikai izbeigt jebk?da veida diskrimin?ciju pret citas dal?bvalsts pakalpojumu sniedz?ju t? pilson?bas d??, bet ar? atcelt jebk?da veida ierobežojumus, pat tad, ja tie ir vien?di piem?rojami gan attiec?g?s valsts, gan citu dal?bvalstu pakalpojumu sniedz?jiem, bet p?c b?t?bas var aizliegt vai vair?k trauc?t darb?bas, ko veic citas dal?bvalsts pakalpojumu sniedz?js, kurš sav? valst? sniedz l?dz?gus pakalpojumus (1994. gada 9. augusta spriedums liet? C?43/93 *Vander Elst*, *Recueil*, I?3803. lpp., 14. punkts, un iepriekš min?tais spriedums liet? *De Coster*, 29. punkts).

30 Turkl?t Tiesa ir nospriedusi, ka min?tais 59. pants nepie?auj jebk?da veida valsts ties?bu aktu piem?rošanu, kas padara pakalpojumu sniegšanu starp dal?bvalst?m gr?t?ku nek? pakalpojumu sniegšanu vienas dal?bvalsts iekšien? (iepriekš min?tais spriedums liet? *De Coster*, 30. punkts un cit?t? judikat?ra, k? ar? 39. punkts).

31 Turpret? L?guma 59. pants neattiecas uz pas?kumiem, kas tikai rada papildu izdevumus attiec?g? pakalpojuma sniegšanai un kas vien?di ietekm? pakalpojumu sniegšanu starp dal?bvalst?m un vienas dal?bvalsts iekšien?.

32 Attiec?b? uz jaut?jumu, vai pašvald?bu iest?žu veikt? nodevu iekas?šana, kas apl?kota pamata pr?v?s, ir min?tajam 59. pantam neatbilstošs š??rslis, ir j?nor?da, ka š?das nodevas tiek vien?di piem?rotas visiem mobilo telefonu sakaru iek?rtu ?pašniekiem attiec?g?s pašvald?bas teritorij? un ka šie pas?kumi ?rvalstu operatorus ne faktiski, ne juridiski neskar smag?k k? valsts operatorus.

33 Attiec?g?s nodevas ar? nepadara p?rrobežu pakalpojumu sniegšanu gr?t?ku par iekšzemes pakalpojumu sniegšanu. Protams, nodevas par tor?iem, mastiem un anten?m ieviešana var sad?rdzin?t cenu mobilo telefonu sakariem no ?rzem?m uz Be??iju un otr?di. Tom?r iekšzemes telefona pakalpojumus t?d? paš? m?r? var skart nodevas ietekme uz sakaru cenu.

34 Ir j?piebilst, ka nekas lietas materi?los nenor?da uz to, ka viet?jo nodevu rezult?t? tiktu apdraud?ta mobilo telefonu sakaru pakalpojumu starp Be??ijas Karalisti un cit?m dal?bvalst?m sniegšanas br?v?ba.

35 L?dz ar to uz pirmo jaut?jumu ir j?atbild, ka EK l?guma 59. pants ir j?interpret? t?d?j?di, ka tas pie?auj valsts iest?des vai pašvald?bas tiesisko regul?jumu, kas paredz t?du nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastrukt?ru, ko izmanto, veicot licenc? vai at?auj? paredz?t?s darb?bas, ko vien?di piem?ro valsts un citu dal?bvalstu pakalpojumu sniedz?jiem un kas vien?d? veid? ietekm? iekšzemes pakalpojumu sniegšanu vien? dal?bvalst? un pakalpojumu sniegšanu starp dal?bvalst?m.

Par otro jaut?jumu

36 Otraj? jaut?jum? iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai Direkt?vas 90/388 3.c pants attiecas uz fisk?liem pas?kumiem, kas tiek piem?roti mobilo sakaru infrastrukt?rai.

37 Ievad? ir j?konstat?, ka nodevas sakaru infrastrukt?rai netiek uzliktas sakar? ar licences izsniegšanu. L?dz ar to tiesas s?des laik? *Mobistar* piemin?t? Direkt?va 97/13 nav piem?rojama lietas apst?k?iem.

38 Attiec?b? uz Direkt?vu 90/388 vispirms ir j?konstat?, ka t?s 3.c panta redakcija, paredzot "atcelt visus ierobe?ojumus" mobilo un personisko sakaru sist?mu operatoriem attiec?b? uz infrastrukt?ru, neizsl?dz, ka min?tie ierobe?ojumi var?tu attiekties ar? uz fisk?liem pas?kumiem, kas piem?rojami mobilo sakaru infrastrukt?rai.

39 Atbilstoši Tiesas past?v?gajai judikat?rai, interpret?jot Kopienu ties?bu normu, j??em v?r? ne tikai t?s redakcija, bet ar? konteksts un t? tiesisk? regul?juma, pie kura pieder š? norma, sasniedzamie m?r?i (skat. it ?paši 1983. gada 17. novembra spriedumu liet? 292/82 *Merck, Recueil*, 3781. lpp., 12. punkts; 1984. gada 21. febru?ra spriedumu liet? 337/82 *St. Nikolaus Brennerer*, *Recueil*, 1051. lpp., 10. punkts, un 2005. gada 7. j?nija spriedumu liet? C?17/03 *Vereniging voor Energie, Milieu en Water u.c.*, Kr?jums, I?4983. lpp., 41. punkts).

40 S?kotn?j? redakcij? Direkt?va 90/388 paredz?ja atcelt ?paš?s vai iz??muma ties?bas sniegt telekomunik?ciju pakalpojumus, ko pieš??rušas dal?bvalstis, bet t?s piem?rošanas jom? neietilpa mobilo sakaru pakalpojumi. Lai min?t?s direkt?vas darb?bas jom? iek?autu mobilos un personiskos sakarus, t? tika groz?ta ar Direkt?vu 96/2.

41 P?d?j?s min?t?s direkt?vas m?r?is ir rad?t tiesisko b?zi, kas ?autu izmantot mobilo un personisko sakaru potenci?lu, p?c iesp?jas vair?k atce?ot ?pašas vai iz??muma ties?bas, atbr?vojot mobilo sakaru t?klu operatorus gan no ierobe?ojumiem izmantot un att?st?t min?tos t?klus, veicot licenc? vai at?auj? paredz?to darb?bu, gan no konkurences trauc?jumiem, ?aujot šiem operatoriem pl?not savas izmaksas (skat. 2001. gada 16. oktobra spriedumu apvienotaj?s liet?s C?396/99 un C?397/99 Komisija/Grie?ija, *Recueil*, I?7577. lpp., 25. punkts, un 2003. gada 22. maija spriedumu liet? C?462/99 *Connect Austria*, *Recueil*, I?5197. lpp., 96. punkts).

42 Direkt?va 96/2 balst?s uz EK I?guma 90. panta 3. punktu. No t? izriet, ka Direkt?vas 90/388 3.c pants attiecas tikai uz tiem ierobe?ojumiem, kas nav sader?gi ar L?guma 90. pantu.

43 Saska?? ar Direkt?vas 96/2 sešpadsmito apsv?rumu t? tika pie?emta apst?k?os, kad mobilo balss pakalpojumu sniegšana konkurences apst?k?os tika trauc?ta t?p?c, ka telekomunik?ciju organiz?cijas nesp?ja apmierin?t mobil? operatora piepras?jumus p?c infrastrukt?ras un liel?kaj? da?? dal?bvalstu š?m organiz?cij?m v?l saglab?j?s iz??muma ties?bas. Uzskatot, ka ierobe?ojums nodrošin?šanai ar infrastrukt?ru un t?s lietošanai ir EK I?guma 90. panta un EK I?guma 86. panta p?rk?pums, Komisija secin?ja, ka dal?bvalst?m ir j?atce? šie ierobe?ojumi un p?c mobilo sakaru operatoru piepras?juma j?pieš?ir tiem nediskrimin?joša piek?uve vajadz?gajiem ierobežotajiem resursiem, lai izveidotu savu infrastrukt?ru.

44 No t? izriet, ka Direkt?vas 90/388 3.c pant? min?tos ierobe?ojumus raksturo, pirmk?rt, to saist?ba ar v?sturisko operatoru ?pašaj?m vai iz??muma ties?b?m un, otrk?rt, fakts, ka tos var nov?rst, sniedzot nediskrimin?jošu piek?uvi vajadz?gajiem ierobežotajiem resursiem.

45 T?d?j?di tiek apl?koti visi t?di ierobe?ojumi k? Direkt?vas 96/2 ceturtaj? apsv?rum? min?tie piem?ri, proti – licen?u skaita ierobežošana, balstoties uz izv?les ties?b?m, vai, ja operatori konkur? ar telekomunik?ciju organiz?cij?m, atkar?b? no tehniskiem ierobe?ojumiem, piem?ram, aizliegums izmantot citu infrastrukt?ru, nevis to, ko pied?v? telekomunik?ciju organiz?cija.

46 Turklīt ierobežojuma jādziens Direktīvas 90/388 3.c pants izpratnē ietilpst tikai tādā pasākumā, kas būtiski ietekmē konkurenci.

47 Turpretī Direktīvas 90/388 3.c pants neattiecas uz valsts pasākumiem, kas ir vienādi piemērojami visiem mobilo telefonu sakaru operatoriem un kas tieši vai netieši neuzlabo to operatoru stāvokli, kuriem ir vai ir bijušas pašas vai izņēmuma tiesības, kaitējot jaunajiem operatoriem, kuri atrodas konkurējošā stāvoklī.

48 Iesniedzējtiesai ir jānodrošina, lai šie nosacījumi tiktu ievēroti pamata prāvās.

49 Pārbaudot iesniedzējtiesai ir jāizvērtē nodevu radītās sekas, it īpaši no brīža, kad katrs operators ir iegājis tirgū. Var izrādīties, ka operatori, kuriem ir vai ir bijušas pašas vai izņēmuma tiesības, pirms citiem operatoriem varēja izmantot tādā situācijā, kas tiem ļauj samazināt tātla izveidošanas izmaksas. Fakts, ka operatori, kas ieiet tirgū, ir jāsniedz sabiedriskie pakalpojumi, piemēram – teritorijas aptveršanas nodrošināšana – izdevumu ziņā var tos nostādīt nelabvēlīgākā stāvoklī nekā vēsturiskos operatorus.

50 No visa iepriekš minētā izriet, ka uz otro jautājumu ir jāatbild – Direktīvas 90/388 3.c pants neattiecas uz fiskāliem pasākumiem, kas tiek piemēroti mobilo sakaru infrastruktūrai, izņemot gadījumus, kad tie tieši vai netieši uzlabo to operatoru stāvokli, kuriem ir vai ir bijušas pašas vai izņēmuma tiesības, un tādējādi, kaitējot jaunajiem operatoriem, būtiski ietekmē konkurenci.

Par tiesāšanas izdevumiem

51 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šā tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanas izdevumiem. Tiesāšanas izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanas izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) **EK Līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants) ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz tādā nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licencē vai atļaujā paredzētās darbības, ko vienādi piemēro valsts un citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem un kas vienāda veidā ietekmē iekšzemes pakalpojumu sniegšanu vienā dalībvalstī un pakalpojumu sniegšanu starp dalībvalstīm;**

2) **3.c pants Komisijas 1990. gada 28. jūnija direktīvā 90/388/EEK par konkurenci telekomunikāciju pakalpojumu tirgū, kuru attiecībā uz neierobežotas konkurences ieviešanu telekomunikāciju tirgū grozījusi Komisijas 1996. gada 13. marta direktīva 96/19/EK, neattiecas uz fiskāliem pasākumiem, kas tiek piemēroti mobilo sakaru infrastruktūrai, izņemot gadījumus, kad tie tieši vai netieši uzlabo to operatoru stāvokli, kuriem ir vai ir bijušas pašas vai izņēmuma tiesības, tādējādi kaitējot jaunajiem operatoriem, un būtiski ietekmē konkurenci.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – franču.